Europaparlamentet
2024-2029

Utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor

2025/2061(INI)

06.11.2025

YTTRANDE

från utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor

till budgetutskottet och budgetkontrollutskottet

över genomförandet av villkorlighetsordningen för rättsstaten
(2025/2061(INI))

Föredragande av yttrande: Michał Wawrykiewicz

PA_NonLeg

ÄNDRINGSFÖRSLAG

Utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor lägger fram följande för budgetkontrollutskottet, som är ansvarigt utskott :

Ändringsförslag 1

Förslag till resolution
Beaktandeled 10a (nytt)

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
	– med beaktande av kommissionens förslag av den 16 juli 2025 till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av Europeiska fonden för ekonomisk, social och territoriell sammanhållning, jordbruk och landsbygd, fiske och sjöfart, välstånd och säkerhet för perioden 2028–2034 och om ändring av förordning (EU) 2023/955 och förordning (EU, Euratom) 2024/2509 (COM(2025)0565) (utkast till NRPF-förordning),

Ändringsförslag 2

Förslag till resolution
Beaktandeled 12a (nytt)

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
	– med beaktande av sin resolution av den 24 april 2024 om de pågående utfrågningarna inom ramen för artikel 7.1 i EU-fördraget angående Ungern för att stärka rättsstaten och konsekvenserna för budgeten[1a],
	[1a] EUT C, C/2025/3705, 17.9.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3705/oj.

Ändringsförslag 3

Förslag till resolution
Beaktandeled 12b (nytt)

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
	– med beaktande av sin resolution av den 18 januari 2024 om situationen i Ungern och frysta EU-medel[1a],
	[1a] EUT C, C/2024/5742, 17.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5742/oj.

Ändringsförslag 4

Förslag till resolution
Beaktandeled 14a (nytt)

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
	– med beaktande av sin resolution av den 15 september 2022 om förslaget till rådets beslut om att enligt artikel 7.1 i fördraget om Europeiska unionen fastställa huruvida det finns en klar risk för att Ungern allvarligt åsidosätter unionens värden[1a],
	[1a] EUT C 125, 5.4.2023, s. 463.

Ändringsförslag 5

Förslag till resolution
Beaktandeled 14b (nytt)

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
	– med beaktande av sin resolution av den 10 mars 2022 om rättsstatsprincipen och konsekvenserna av EU-domstolens dom[1a],
	[1a] EUT C 347, 9.9.2022, s. 168.

Ändringsförslag 6

Förslag till resolution
Beaktandeled 15a (nytt)

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
	– med beaktande av sin resolution av den 7 oktober 2020 om inrättande av en EU-mekanism för demokrati, rättsstatlighet och grundläggande rättigheter[1a],
	[1a] EUT C 395, 29.9.2021, s. 2.

Ändringsförslag 7

Förslag till resolution
Beaktandeled 15b (nytt)

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
	– med beaktande av sin resolution av den 12 september 2018 om ett förslag med en begäran till rådet att enligt artikel 7.1 i fördraget om Europeiska unionen fastställa huruvida det finns en klar risk för att Ungern allvarligt åsidosätter unionens värden[1a],
	[1a] EUT C 433, 23.12.2019, s. 66.

Ändringsförslag 8

Förslag till resolution
Beaktandeled 17a (nytt)

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
	– med beaktande av sin resolution av den 5 maj 2022 om de pågående utfrågningarna inom ramen för artikel 7.1 i EU-fördraget: Polen och Ungern[1a],
	[1a] EUT C 465, 6.12.2022, s. 147.

Ändringsförslag 9

Förslag till resolution
Beaktandeled 17b (nytt)

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
	– med beaktande av sin resolution av den 1 juni 2023 om åsidosättanden av rättsstatsprincipen och de grundläggande rättigheterna i Ungern och frysta EU-medel[1a],
	[1a] EUT C, C/2023/1223, 21.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/1223/oj.

Ändringsförslag 10

Förslag till resolution
Beaktandeled 19a (nytt)

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
	– med beaktande av den talan som parlamentet väckt mot kommissionen den 25 mars 2024 i mål C-225/24 med en begäran om att Europeiska unionens domstol ska ogiltigförklara kommissionens genomförandebeslut C(2023)9014 av den 13 december 2023[1a],
	[1a] EUT C, C/2024/3063, 13.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/3063/oj.

Ändringsförslag 11

Förslag till resolution
Beaktandeled 21

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
– med beaktande av observationerna vid budgetkontrollutskottets undersökningsuppdrag i Ungern den 15–17 maj 2023 och i Slovakien den 26–28 maj 2025,	– med beaktande av observationerna vid budgetkontrollutskottets undersökningsuppdrag i Ungern den 15–17 maj 2023 och i Slovakien den 26–28 maj 2025 ***och vid utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågors undersökningsuppdrag i***

Ungern den 14–16 april 2025 och det undersökningsuppdrag som det utskottets grupp för demokrati, rättsstatlighet och grundläggande rättigheter genomförde i Slovakien den 2–3 juni 2025,

Ändringsförslag 12

Förslag till resolution
Beaktandeled 29a (nytt)

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
	– med beaktande av studien Enforcement of EU law in the Area of Freedom, Security and Justice, som beställts av utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor[1a] och som offentliggjordes av parlamentets generaldirektorat för unionens interna politik i januari 2024,
	[1a] Studie – Enforcement of EU law in the Area of Freedom, Security and Justice, generaldirektoratet för unionens interna politik, utredningsavdelningen för medborgerliga rättigheter och konstitutionella frågor, januari 2024.

Ändringsförslag 13

Förslag till resolution
Skäl A

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
A. Enligt artikel 2 i EU-fördraget ska EU bygga på värdena respekt för människans värdighet, frihet, demokrati, jämlikhet, rättsstaten och respekt för de mänskliga rättigheterna, inklusive rättigheter för personer som tillhör minoriteter. Dessa värden återspeglas ***i de grundläggande rättigheter som anges i stadgan, såsom jämställdhet mellan kvinnor och män, icke-diskriminering och rätten till kollektivförhandlingar och***	A. Enligt artikel 2 i EU-fördraget ska EU bygga på värdena respekt för människans värdighet, frihet, demokrati, jämlikhet, rättsstaten och respekt för de mänskliga rättigheterna, inklusive rättigheter för personer som tillhör minoriteter. Dessa värden ***är gemensamma för medlemsstaterna och*** återspeglas ***och integreras*** i internationella människorättsfördrag. ***Demokrati, rättsstaten och grundläggande rättigheter***

kollektiva åtgärder, i enlighet med EU:s lagstiftning och nationella lagar och praxis, och som är förankrade i internationella människorättsfördrag. ***Respekten för dessa gemensamma värderingar utgör grunden för de rättigheter som de som*** lever i EU ***åtnjuter***.

är ömsesidigt förstärkande värden. Om de undergrävs uppstår ett systemhot mot rättigheterna och friheterna för alla som lever i EU.

Ändringsförslag 14

Förslag till resolution
Skäl D

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
D. Villkorlighetsförordningen ger EU befogenhet att vidta proportionella finansiella åtgärder för att skydda ***sina ekonomiska intressen när*** överträdelser av ***rättsstatsprincipen*** i en medlemsstat påverkar, eller allvarligt riskerar att påverka, ***en sund ekonomisk*** förvaltning av EU:s budget. Den antogs som en del av paketet om den fleråriga budgetramen 2021–2027, efter långa och svåra förhandlingar mellan medlagstiftarna, särskilt på grund av försök från vissa medlemsstater att koppla förhandlingarna om den fleråriga budgetramen till förhandlingarna om rättsstatens villkorlighetsmekanism. Den har varit bindande för alla medlemsstater sedan den trädde i kraft den 1 januari 2021.	D. Villkorlighetsförordningen ger rådet befogenhet att***, på grundval av ett kommissionsförslag och med underrättande av parlamentet,*** vidta proportionella finansiella åtgärder för att skydda ***EU:s budget mot*** överträdelser av ***rättsstatens principer*** i en medlemsstat ***som*** påverkar, eller allvarligt riskerar att påverka, ***EU:s sunda ekonomiska*** förvaltning av EU:s budget ***eller EU:s ekonomiska intressen***. Den antogs som en del av paketet om den fleråriga budgetramen 2021–2027, efter långa och svåra förhandlingar mellan medlagstiftarna, särskilt på grund av försök från vissa medlemsstater att koppla förhandlingarna om den fleråriga budgetramen till förhandlingarna om rättsstatens villkorlighetsmekanism. Den har varit bindande för alla medlemsstater sedan den trädde i kraft den 1 januari 2021. ***Den fleråriga budgetramen för 2028–2034 bör säkerställa att varje ny mekanism utformas på ett sätt som är konsekvent med villkorlighet rörande rättsstaten.***

Ändringsförslag 15

Förslag till resolution
Skäl Fa (nytt)

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
	Fa. Konstitutionella ändringar som försvagar mediernas oberoende och yttrandefriheten samt urholkar kontroller och motvikter utgör ett direkt hot mot de värden som fastställs i artikel 2 i EU-fördraget och inverkar konkret på skyddet av EU:s budget genom att försämra förutsättningarna för öppen tillsyn av EU-medel.

Ändringsförslag 16

Förslag till resolution
Skäl Fb (nytt)

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
	Fb. I december 2022 tillämpades villkorlighetsförordningen för första gången med avseende på Ungern, vilket ledde till ett innehållande av 6,3 miljarder euro i sammanhållningsmedel och ett förbud mot att ingå nya rättsliga åtaganden med ungerska allmännyttiga truster och enheter som upprätthålls av dessa, på grund av systemiska överträdelser av rättsstatsprincipen som riskerade att äventyra EU:s budget och EU:s ekonomiska intressen, inbegripet begränsningar av domstolsväsendets och åklagarväsendets oberoende, och risker knutna till korruption och brister i användningen av EU-medel, särskilt när det gäller offentlig upphandling och ovannämnda allmännyttiga trusters roll.

Ändringsförslag 17

Förslag till resolution
Skäl G

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
G. Kommissionen utfärdade i januari 2024 en rapport i enlighet med artikel 9 i villkorlighetsförordningen för att utvärdera	G. Kommissionen utfärdade i januari 2024 en rapport i enlighet med artikel 9 i villkorlighetsförordningen för att utvärdera

tillämpningen av lagstiftningen. Kommissionens analys av det enda tillgängliga fallet bekräftade effektiviteten hos de skyddsåtgärder som antagits och deras potential att gå framåt, men kommissionen fann att det var för tidigt att dra definitiva slutsatser och att mer omfattande fallpraxis skulle göra det möjligt att bättre identifiera möjliga förbättringar.	tillämpningen av lagstiftningen. Kommissionens analys av det enda tillgängliga fallet bekräftade effektiviteten hos de skyddsåtgärder som antagits och deras potential att gå framåt, men kommissionen fann att det var för tidigt att dra definitiva slutsatser och att mer omfattande fallpraxis skulle göra det möjligt att bättre identifiera möjliga förbättringar. ***Kommissionens utvärdering visar att de tidsfrister som gäller enligt villkorlighetsförordningen ger begränsat utrymme för flexibilitet och är särskilt utmanande i vissa skeden. I Ungerns fall välkomnar man i betänkandet de framsteg som gjorts enligt villkorlighetsförordningen, men betonar ändå inte tillräckligt i vilken utsträckning utmaningarna förblir olösta.***

Ändringsförslag 18

Förslag till resolution
Skäl I

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
I. Syftet med detta betänkande är att granska genomförandet av villkorlighetsförordningen, i enlighet med Europaparlamentets roll enligt förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens, och peka på fördelarna och bristerna med dess tillämpning och genom att utfärda rekommendationer för dess framtida genomförande.	I. Syftet med detta betänkande är att granska genomförandet av villkorlighetsförordningen, i enlighet med Europaparlamentets roll enligt förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens, och peka på fördelarna och bristerna med dess tillämpning och genom att utfärda rekommendationer för dess framtida genomförande ***samt att bedöma villkorlighetsordningens samstämmighet och effektivitet tillsammans med andra instrument i verktygslådan för rättsstatsprincipen, såsom förordningen om gemensamma bestämmelser och de rättsstatsrelaterade så kallade superdelmålen inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens***.

Ändringsförslag 19

Förslag till resolution
Punkt 3

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
3. Europaparlamentet välkomnar EU-domstolens ***försäkran*** att respekten för de värden som fastställs i artikel 2 i EU-fördraget är en ständig skyldighet ***efter EU-anslutningen*** och en förutsättning för att alla rättigheter och fördelar som följer av EU-medlemskapet ska kunna åtnjutas, inbegripet tillgång till EU-medel. Parlamentet uppmanar kommissionen att belysa denna punkt i sin kommunikations- och tillsynsverksamhet.	3. Europaparlamentet välkomnar EU-domstolens ***bekräftelse*** att respekten för de värden som fastställs i artikel 2 i EU-fördraget är en ständig skyldighet ***för alla medlemsstater*** och en förutsättning för att alla rättigheter och fördelar som följer av EU-medlemskapet ska kunna åtnjutas, inbegripet tillgång till EU-medel. Parlamentet uppmanar kommissionen att belysa denna punkt i sin kommunikations- och tillsynsverksamhet[1a]. ***Parlamentet understryker att detta bör påminnas om oftare, eftersom det stärker EU:s trovärdighet, och betonar att konsekvenserna av bristande efterlevnad också konsekvent måste framhållas.***
	[1a] ***Principen om upprätthållande av skyddsnivån; förslag till avgörande av generaladvokat Manuel Campos Sánchez-Bordona föredraget den 2 december 2021 i mål C-156/21, Ungern/Europaparlamentet och Europeiska unionens råd, ECLI:EU:C:2021:974, punkt 214.***

Ändringsförslag 20

Förslag till resolution
Punkt 3a (ny)

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
	3a. Europaparlamentet välkomnar att EU-domstolen har betonat att EU:s budget är ett viktigt verktyg för att förverkliga solidaritetsprincipen i artikel 2 i EU-fördraget – en av EU:s grundläggande principer[1a]. Parlamentet upprepar att solidaritet uppnås genom delning av finansiella resurser och är beroende av ömsesidigt förtroende mellan medlemsstaterna, vilket förutsätter att

varje medlemsstat använder gemensamma medel på ett ansvarsfullt sätt och står fast vid åtagandet att fullgöra sina skyldigheter enligt EU-rätten, inbegripet att upprätthålla de värden som fastställs i artikel 2 i EU-fördraget, särskilt rättsstaten.

[1a] EU-domstolens mål C-156/21, anfört ovan, punkt 129.

Ändringsförslag 21

Förslag till resolution
Punkt 4

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
4. Europaparlamentet betonar att ***dessa finansieringsinstrument*** inte får betraktas som substitut för de fördragsbaserade mekanismerna för att skydda de värden som fastställs i artikel 2 i EU-fördraget, och påminner om att upphävandet av rösträtten enligt artikel 7.2 i EU-fördraget fortfarande är ett alternativ vid ihållande och allvarliga överträdelser av rättsstatsprincipen.	4. Europaparlamentet betonar att ***villkorlighetsförordningen och andra budgetinstrument*** inte får betraktas som substitut för de fördragsbaserade mekanismerna för att skydda de värden som fastställs i artikel 2 i EU-fördraget, och påminner om att upphävandet av ***de rättigheter som följer av tillämpningen av fördragen, inbegripet men inte begränsat till*** rösträtten enligt artikel 7.2 i EU-fördraget***,*** fortfarande är ett alternativ vid ihållande och allvarliga överträdelser av rättsstatsprincipen ***och att denna mekanism därför inte kringgår förfarandet enligt artikel 7, utan bör ses som ett komplement till det***.

Ändringsförslag 22

Förslag till resolution
Punkt 5

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
5. Europaparlamentet påminner om att kommissionens verktygslåda för rättsstatsprincipen har utvecklats avsevärt under det senaste årtiondet, med flera instrument för att skydda	5. Europaparlamentet påminner om att kommissionens verktygslåda för rättsstatsprincipen har utvecklats avsevärt under det senaste årtiondet, med flera instrument för att skydda

rättsstatsprincipen, däribland den årliga rapporten om rättsstatsprincipen som omfattar alla 27 medlemsstater, det övergripande nödvändiga villkoret för stadgan enligt förordningen om gemensamma bestämmelser och de så kallade superdelmålen för rättsstatsprincipen enligt faciliteten för återhämtning och resiliens.	rättsstatsprincipen, däribland den årliga rapporten om rättsstatsprincipen som omfattar alla 27 medlemsstater, det övergripande nödvändiga villkoret för stadgan enligt förordningen om gemensamma bestämmelser och de så kallade superdelmålen för rättsstatsprincipen enligt faciliteten för återhämtning och resiliens. ***Parlamentet understryker att utvecklingen av verktygslådan har lett till vissa framsteg, men ännu inte har gett tillräckligt påtagliga resultat, till stor del på grund av den begränsade politiska viljan att använda den fullt ut.***

Ändringsförslag 23

Förslag till resolution
Punkt 6

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
6. Europaparlamentet betonar att villkorlighetssystemet är av budgetkaraktär, eftersom det syftar till att skydda en sund ekonomisk förvaltning av EU-medel och EU:s ekonomiska intressen, och det gäller endast när en överträdelse av rättsstatsprincipen påverkar eller allvarligt riskerar att påverka EU:s budget. Parlamentet betonar att det skiljer sig från ***förfarandet i*** artikel ***7*** i EU-fördraget, som ***straffar allvarliga*** och ihållande ***kränkningar*** av de värderingar som anges i artikel 2 i EU-fördraget.	6. Europaparlamentet betonar att villkorlighetssystemet är av budgetkaraktär, eftersom det syftar till att skydda en sund ekonomisk förvaltning av EU-medel och EU:s ekonomiska intressen, och det gäller endast när en överträdelse av rättsstatsprincipen påverkar eller allvarligt riskerar att påverka EU:s budget. Parlamentet betonar att det skiljer sig från artikel ***7.1 och 7.2*** i EU-fördraget, som ***behandlar situationer där det finns en klar risk för ett allvarligt åsidosättande eller ett allvarligt*** och ihållande ***åsidosättande*** av de värderingar som anges i artikel 2 i EU-fördraget***, och gör det möjligt för EU att identifiera och reagera på sådana risker, bland annat genom att rikta rekommendationer till den berörda medlemsstaten enligt artikel 7.1 i EU-fördraget och, när så är lämpligt, genom att anta sanktioner enligt artikel 7.2 och 7.3 i EU-fördraget***.

Ändringsförslag 24

Förslag till resolution
Punkt 7

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
7. Europaparlamentet understryker att överträdelseförfaranden enligt ***artikel*** 258 i EUF-fördraget och artikel 6 i budgetförordningen fortfarande är kompletterande verktyg för systematiska överträdelser av artikel 2 i EU-fördraget.	7. Europaparlamentet understryker att överträdelseförfaranden enligt ***artiklarna*** 258 ***och 260*** i EUF-fördraget och artikel 6 i budgetförordningen fortfarande är kompletterande verktyg för systematiska överträdelser av artikel 2 i EU-fördraget. ***Parlamentet noterar dessutom att domstolens dom i det pågående målet C-769/22, kommissionen mot Ungern (Valeurs de l'Union), skulle kunna fastställa artikel 2 i EU-fördraget som en självständig rättslig grund och därigenom stärka överträdelseförfarandena.***

Ändringsförslag 25

Förslag till resolution
Punkt 8

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
8. Europaparlamentet ***lovordar*** EU-domstolens domar av den 16 februari 2022 i målen C-156/21 och C-157/21***, som*** i sin helhet avvisade Ungerns och Polens åtgärder för att ogiltigförklara villkorlighetsförordningen och entydigt bekräftade giltigheten, den rättsliga grunden och förenligheten med förordningens fördrag samt EU:s befogenheter i fråga om rättsstatsprincipen i medlemsstaterna.	8. Europaparlamentet ***noterar att*** EU-domstolens domar av den 16 februari 2022 i målen C-156/21 och C-157/21 i sin helhet avvisade Ungerns och Polens åtgärder för att ogiltigförklara villkorlighetsförordningen och entydigt bekräftade giltigheten, den rättsliga grunden och förenligheten med förordningens fördrag samt EU:s befogenheter i fråga om rättsstatsprincipen i medlemsstaterna. ***Parlamentet noterar vidare att EU-domstolen i dessa domar bekräftade att de värden som uttrycks i artikel 2 i EU-fördraget innehåller rättsligt bindande skyldigheter för medlemsstaterna.***

Ändringsförslag 26

Förslag till resolution
Punkt 9

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
9. Europaparlamentet noterar de ytterligare förtydliganden om processen som kommissionen lämnade i 2022 års riktlinjer om villkorlighetsförordningen och översynen av dess praktiska tillämpning i kommissionens ansökningsrapport 2024. Parlamentet beklagar dock att ***riktlinjerna antogs över*** ett år efter ***förordningens ikraftträdande och att detta i praktiken bidrog till förseningar av*** tillämpningen.	9. Europaparlamentet noterar de ytterligare förtydliganden om processen som kommissionen lämnade i 2022 års riktlinjer om villkorlighetsförordningen och översynen av dess praktiska tillämpning i kommissionens ansökningsrapport 2024. Parlamentet beklagar dock att ***kommissionen olagligen stoppade tillämpningen av villkorlighetsförordningen i mer än*** ett år efter ***det att den hade trätt i kraft och därmed följde Europeiska rådets slutsatser, som var oförenliga med villkorlighetsförordningen och inte var bindande för kommissionen. Parlamentet beklagar på nytt att kommissionen antog riktlinjer för*** tillämpningen ***av villkorlighetsförordningen när ett behov av sådana riktlinjer inte hade påvisats***.

Ändringsförslag 27

Förslag till resolution
Punkt 10a (ny)

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
	10a. Europaparlamentet noterar att villkorlighetsförordningen är det enda instrument som kräver en bedömning av huruvida andra verktyg på ett effektivare sätt skulle kunna skydda EU:s ekonomiska intressen vid överträdelser av rättsstatsprincipen. Parlamentet anser att det skulle kunna vara lämpligt att reflektera över detta kravs praktiska relevans och proportionalitet i genomförandet av det.

Ändringsförslag 28

Förslag till resolution
Punkt 10b (ny)

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*

10b. Europaparlamentet konstaterar att även om medlemsstaterna har olika nationella identiteter och traditioner är rättsstaten ett värde som är gemensamt för EU och medlemsstaterna och utgör en del av själva grunden för EU och dess rättsordning[1a]. Parlamentet noterar att rättsstaten kan definieras genom sex principer, som erkänns av EU-domstolen och Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna och som utarbetats av Europarådet, nämligen i) laglighet, vilket innebär en öppen, ansvarig, demokratisk och pluralistisk process för antagandet av lagar, ii) rättssäkerhet, iii) förbud mot godtyckligt utövande av verkställande makt, iv) effektivt rättsligt skydd genom oberoende och opartiska domstolar, med effektiv rättslig prövning, inbegripet respekt för grundläggande rättigheter, v) maktdelning och vi) likhet inför lagen.

[1a] EU-domstolens mål C-156/21, anfört ovan, punkt 128.

Ändringsförslag 29

Förslag till resolution
Punkt 11

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
11. Europaparlamentet konstaterar att potentiella överträdelser av rättsstatsprincipen kommer till kommissionens kännedom genom ett brett underlag, bland annat rapporter från Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf), Europeiska åklagarmyndigheten (Eppo) och revisionsrätten, samt inlagor från civilsamhällesorganisationer, företag och visselblåsare. Parlamentet beklagar djupt bristen på öppenhet när det gäller kommissionens bedömningar som inte leder till förslag till åtgärder eller som leder till valet av ett annat instrument.	11. Europaparlamentet konstaterar att potentiella överträdelser av rättsstatsprincipen kommer till kommissionens kännedom genom ett brett underlag, bland annat ***parlamentets resolutioner,*** rapporter från Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf), Europeiska åklagarmyndigheten (Eppo) och revisionsrätten, samt inlagor från civilsamhällesorganisationer, företag och visselblåsare. Parlamentet beklagar djupt bristen på öppenhet när det gäller kommissionens bedömningar som inte leder till förslag till åtgärder eller som leder

till valet av ett annat instrument.

Ändringsförslag 30

Förslag till resolution
Punkt 12

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
12. Europaparlamentet konstaterar att endast ett mycket begränsat antal aktörer hittills har använt kommissionens standardformulär för klagomål som är en bilaga till 2022 års riktlinjer. Parlamentet rekommenderar att kommissionen godtar klagomål i alla skriftliga former. Parlamentet efterlyser dessutom inrättandet av en konfidentiell rapporteringsportal där berörda parter kan anmäla bristande efterlevnad, så att snabba åtgärder kan vidtas.	12. Europaparlamentet konstaterar att endast ett mycket begränsat antal aktörer hittills har använt kommissionens standardformulär för klagomål som är en bilaga till 2022 års riktlinjer. Parlamentet rekommenderar att kommissionen godtar klagomål i alla skriftliga former***, utan dröjsmål bekräftar mottagandet av varje sådant klagomål och tilldelar den ett tydligt referensnummer och ger klaganden en uppdatering om uppföljningen senast ett år efter det att klagomålet lämnades in***. Parlamentet efterlyser dessutom inrättandet av en konfidentiell rapporteringsportal där berörda parter kan anmäla bristande efterlevnad, så att snabba åtgärder kan vidtas. ***Parlamentet understryker betydelsen av att öka medvetenheten om och synligheten för mekanismen. Parlamentet anser vidare att kommissionen, efter att ha mottagit ett klagomål, skulle kunna inta en mer stödjande och underlättande hållning för att bidra till att säkerställa att klagomålet innehåller de delar som krävs för en korrekt bedömning av det.***

Ändringsförslag 31

Förslag till resolution
Punkt 13

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
13. Europaparlamentet beklagar att endast två formella anmälningar har skickats och åtgärder har beslutats i ett enda fall enligt villkorlighetsförordningen,	13. Europaparlamentet beklagar att endast två formella anmälningar har skickats och att åtgärder har beslutats i ett enda fall enligt villkorlighetsförordningen,

trots upprepade oroande resultat i kommissionens årliga rapporter om rättsstatsprincipen och av Olaf och Eppo som pekar på budgetrisker i flera medlemsstater.	trots upprepade oroande resultat i kommissionens årliga rapporter om rättsstatsprincipen ***samt uppgifter inlämnade av civilsamhällesorganisationer*** och av Olaf och Eppo som pekar på budgetrisker i flera medlemsstater. ***Parlamentet betonar behovet av ett mer institutionaliserat och strukturerat samarbete mellan de berörda organen i detta avseende för att säkerställa en effektiv användning av villkorlighetsförordningen. Parlamentet noterar i detta sammanhang särskilt det faktum att allvarliga konstateranden, som Eppo informerade kommissionen om avseende Polen 2022 och Slovakien 2023, inte ledde till några åtgärder enligt villkorlighetsförordningen.***

Ändringsförslag 32

Förslag till resolution
Punkt 14

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
14. Europaparlamentet betonar att villkorlighetsförordningen måste tillämpas konsekvent i alla medlemsstater. Parlamentet uppmanar kommissionen och, i förekommande fall, rådet att agera snabbt och fullständigt öppet om det har fastställts ett samband mellan rättsstatsbrott och risker för EU:s budget och den berörda medlemsstaten inte vidtar åtgärder för att hantera situationen på ett effektivt och hållbart sätt. Parlamentet insisterar på att utdragna informella dialoger inte får bli en ersättning för beslutsamma åtgärder och att politiskt dödläge eller ***utpressning*** måste undvikas.	14. Europaparlamentet betonar att villkorlighetsförordningen måste tillämpas konsekvent i alla medlemsstater. Parlamentet uppmanar kommissionen och, i förekommande fall, rådet att agera snabbt och fullständigt öppet om det har fastställts ett samband mellan rättsstatsbrott och risker för EU:s budget och den berörda medlemsstaten inte vidtar åtgärder för att hantera situationen på ett effektivt och hållbart sätt. Parlamentet insisterar på att utdragna informella dialoger inte får bli en ersättning för beslutsamma åtgärder och att politiskt dödläge eller ***politisk balansgång*** måste undvikas. ***Parlamentet upprepar att rättsstatsprincipen inte under några omständigheter får anses kunna vara föremål för politiska avvägningar.***

Ändringsförslag 33

Förslag till resolution

Punkt 15

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
15. Europaparlamentet betonar att kommissionens bedömningar måste vara opartiska och rättvisa, ta hänsyn till alla tillgängliga fakta och respektera principerna om objektivitet, icke-diskriminering och jämlikhet mellan medlemsstaterna inför fördragen. Parlamentet understryker att valet av och omfattningen av budgetskyddsåtgärder måste respektera proportionalitetsprincipen i artikel 5 i villkorlighetsförordningen, med beaktande av överträdelsens allvar, varaktighet och återkommande karaktär, den berörda medlemsstatens samarbete och den konkreta ekonomiska risken samt inverkan på legitima slutmottagare och bidragsmottagare, särskilt mindre sådana. Parlamentet uppmanar kommissionen att offentliggöra den kvantitativa riskpoängmetod som den redan tillämpar internt, i enlighet med revisionsrättens rekommendationer.	15. Europaparlamentet betonar att kommissionens bedömningar måste vara opartiska och rättvisa, ta hänsyn till alla tillgängliga fakta och respektera principerna om objektivitet, icke-diskriminering och jämlikhet mellan medlemsstaterna inför fördragen. Parlamentet understryker att valet av och omfattningen av budgetskyddsåtgärder måste respektera proportionalitetsprincipen i artikel 5 i villkorlighetsförordningen, med beaktande av överträdelsens allvar, varaktighet och återkommande karaktär, den berörda medlemsstatens samarbete och den konkreta ekonomiska risken samt inverkan på legitima slutmottagare och bidragsmottagare, särskilt mindre sådana. Parlamentet uppmanar kommissionen att offentliggöra den kvantitativa riskpoängmetod som den redan tillämpar internt, i enlighet med revisionsrättens rekommendationer. ***Parlamentet påminner om revisionsrättens oroväckande slutsatser i dess särskilda rapport 03/2024, särskilt det att politiska överväganden spelar en viktig roll i beslut om att inte blockera eller frigöra medel, vilket särskilt har påvisats av det faktum att kommissionen tidigare inte använde villkorlighetsförordningen med avseende på Polen och inte har använt den med avseende på Slovakien, trots att den konstaterade budgetrelaterade överträdelser av rättsstatsprincipen i samband med andra instrument när det gäller dessa medlemsstater.***

Ändringsförslag 34

Förslag till resolution
Punkt 16

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
16. Europaparlamentet förstår att vissa	16. Europaparlamentet förstår att vissa

aspekter av villkorlighetsförordningen gör det svårt att utlösa mekanismen, särskilt kravet att påvisa en tillräckligt direkt koppling mellan överträdelser av rättsstatsprincipen och en allvarlig risk för negativa konsekvenser för EU:s budget. Parlamentet betonar dock att sådana krav inte bör användas som motivering för att inte utlösa mekanismen.	aspekter av villkorlighetsförordningen gör det svårt att utlösa mekanismen, särskilt kravet att påvisa en tillräckligt direkt koppling mellan överträdelser av rättsstatsprincipen och en allvarlig risk för negativa konsekvenser för EU:s budget. Parlamentet betonar dock att sådana krav inte bör användas som motivering för att inte utlösa mekanismen. ***Parlamentet beklagar i detta sammanhang att kommissionen tillämpar den snävaste tolkningen av förordningen, som innebär att kommissionen utesluter även allvarliga överträdelser som påverkar EU-medel från dess tillämpning. Parlamentet upprepar att det i förordningen tydligt fastställs att äventyrande av rättsväsendets oberoende och begränsning av tillgången till rättsmedel och deras effektivitet, inbegripet genom restriktiva förfaranderegler och bristfälligt genomförande av domar, utgör en överträdelse av rättsstatens principer[1a].***
	[1a] EUT C 465, 6.12.2022, s. 147.

Ändringsförslag 35

Förslag till resolution
Punkt 16a (ny)

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
	16a. Europaparlamentet understryker att även om brister på rättsstatsområdet är allmänna till sin natur och påverkar rättssystemet i en medlemsstat som helhet, såsom kränkningar av domstolsväsendets oberoende, åklagarnas effektivitet, de högre revisionsorganen eller mediepluralism, kan dessa brister påverka EU:s budget på ett omedelbart och allvarligt sätt genom att systemiska skyddsåtgärder mot bedräglig och annan olaglig verksamhet undanröjs. Parlamentet betonar att begreppet omedelbar påverkan på EU:s budget inte bör tolkas som att tillämpningsområdet

för villkorlighetsförordningen begränsas till frågor som specifikt rör genomförandet av budgeten, såsom lagstiftningen om offentlig upphandling, eftersom detta synsätt endast skulle motivera aktörer i ond tro att urholka rättsstatens skydd mer allmänt.

Ändringsförslag 36

Förslag till resolution
Punkt 16b (ny)

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
	16b. Europaparlamentet påminner om att en medlemsstats ineffektiva eller försenade samarbete med Eppo eller Olaf utgör skäl för åtgärder enligt villkorlighetsförordningen. Parlamentet betonar dessutom behovet av att utveckla mer konkreta samarbetsformer med relevanta EU-organ och EU-byråer för att säkerställa ett effektivt skydd av unionens ekonomiska intressen. Parlamentet begär dessutom att anslutning till Europeiska åklagarmyndigheten ska inrättas som ett villkor för kandidatländer som vill ansluta sig till EU, för att förhindra situationer där vissa medlemsstater vägrar att delta i denna mekanism.

Ändringsförslag 37

Förslag till resolution
Punkt 16c (ny)

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
	16c. Europaparlamentet betonar att EU, som en del av insatserna för att säkerställa ett så effektivt skydd av sina ekonomiska intressen som möjligt, har inlett ett förberedelsearbete för att se över sin bedrägeribekämpningsstruktur i syfte att öka effektiviteten bland relevanta aktörer och undvika överlappning i alla skeden av bedrägeribekämpningscykeln,

inbegripet förebyggande, upptäckt, utredning, korrigering och indrivning av de berörda beloppen. Parlamentet betonar att detta arbete bör vara nära kopplat till genomförandet av villkorlighetsförordningen, för att säkerställa konsekvens och komplementaritet när det gäller att skydda EU:s budget.

Ändringsförslag 38

Förslag till resolution
Punkt 16d (ny)

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
	16d. Europaparlamentet noterar att kommissionens utvärdering 2024 pekar på att förfarandet enligt villkorlighetsförordningen är relativt snabbt, men att kommissionens tidsfrister medger begränsad flexibilitet och är särskilt utmanande i vissa faser. Parlamentet betonar, vilket också understryks i kommissionens rapport, att förfarandets effektivitet kan förbättras om medlemsstaten, när den lämnar sina synpunkter till kommissionen, även redovisar de berörda statliga myndigheternas eventuella ståndpunkter. Detta möjliggör en mer detaljerad bedömning av de aktuella frågorna samt av vilka åtgärder som skulle vara mest effektiva. Parlamentet betonar att det, om det anses relevant, åtminstone bör finnas klarhet om hur detta krav ska förstås och tillämpas.

Ändringsförslag 39

Förslag till resolution
Punkt 17

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
17. Europaparlamentet noterar att rådet har beslutat att dra in 55 % av	17. Europaparlamentet noterar att rådet har beslutat att dra in 55 % av

budgetåtagandena för tre operativa program inom ramen för sammanhållningspolitiken för Ungern. Parlamentet pekar på den rättsliga analysen[17] som visar att den systemiska och ihållande karaktären hos brott mot rättsstatsprincipen i Ungern borde ha lett till en betydligt högre indragning av EU-medel, i syfte att skydda EU:s budget i enlighet med proportionalitetsprincipen. Parlamentet konstaterar att kommissionens omprövningar av situationen i Ungern i december 2023 och december 2024 båda nådde slutsatsen att den situation som ledde till att åtgärderna antogs inte har åtgärdats. Parlamentet uppmanar kommissionen att bedöma och ta itu med tillbakagångar i rättsstatsprincipen antingen genom att föreslå ytterligare åtgärder eller genom att uppdatera befintliga åtgärder.	budgetåtagandena för tre operativa program inom ramen för sammanhållningspolitiken för Ungern ***och att förbjuda att nya rättsliga åtaganden ingås med ungerska allmännyttiga truster och enheter som upprätthålls av dem***. Parlamentet pekar på den rättsliga analysen[17] som visar att den systemiska och ihållande karaktären hos brott mot rättsstatsprincipen i Ungern borde ha lett till en betydligt högre indragning av EU-medel, i syfte att skydda EU:s budget i enlighet med proportionalitetsprincipen. Parlamentet konstaterar att kommissionens omprövningar av situationen i Ungern i december 2023 och december 2024 båda nådde slutsatsen att den situation som ledde till att åtgärderna antogs inte har åtgärdats. Parlamentet uppmanar kommissionen att bedöma och ta itu med tillbakagångar i rättsstatsprincipen antingen genom att föreslå ytterligare åtgärder eller genom att uppdatera befintliga åtgärder ***så att de bringas i överensstämmelse med den ovannämnda rättsliga analysen***.
[17] Studie som begärts av Daniel Freund, ledamot i Verts/ALE-gruppen – Lane Scheppele, K., Kelemen, R. D., Morijn, J., ”Freezing all EU funds to Hungary: A legal analysis of why a 100 % suspension is ”proportionate” and ”appropriate” under Regulation 2020/2092 on a general regime of conditionality for the protection of the Union budget”, maj 2022.	[17] Studie som begärts av Daniel Freund, ledamot i Verts/ALE-gruppen – Lane Scheppele, K., Kelemen, R. D., Morijn, J., ”Freezing all EU funds to Hungary: A legal analysis of why a 100 % suspension is ”proportionate” and ”appropriate” under Regulation 2020/2092 on a general regime of conditionality for the protection of the Union budget”, maj 2022.

Ändringsförslag 40

Förslag till resolution
Punkt 20

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
20. Europaparlamentet påminner om att villkorlighetsförordningen uttryckligen anger att den kompletterar befintliga budgetskyddsverktyg och ska tillämpas ”när andra förfaranden som fastställs i	20. Europaparlamentet påminner om att villkorlighetsförordningen uttryckligen anger att den kompletterar befintliga budgetskyddsverktyg och ska tillämpas ”när andra förfaranden som fastställs i

unionslagstiftningen inte skulle göra det möjligt att skydda unionens budget mer effektivt”. Parlamentet beklagar kommissionens tolkning att instrumentet på grundval av denna formulering endast bör användas som en sista utväg. Parlamentet noterar med oro att övervakningen av rättsstatsprincipen inom kommissionen är uppdelad mellan olika tjänster, vilket ibland resulterar i inkonsekventa och försenade åtgärder.

unionslagstiftningen inte skulle göra det möjligt att skydda unionens budget mer effektivt”. Parlamentet beklagar kommissionens tolkning att instrumentet på grundval av denna formulering endast bör användas som en sista utväg. Parlamentet noterar med oro att övervakningen av rättsstatsprincipen inom kommissionen är uppdelad mellan olika tjänster, vilket ibland resulterar i inkonsekventa och försenade åtgärder ***eller inga åtgärder alls***.

Ändringsförslag 41

Förslag till resolution
Punkt 21

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
21. Europaparlamentet anser att det är oklart hur villkorlighetsförordningen i praktiken samverkar med andra instrument från verktygslådan för rättsstatsprincipen, särskilt det horisontella nödvändiga villkoret för stadgan enligt förordningen om gemensamma bestämmelser och de rättsstatsrelaterade superdelmålen inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens. Parlamentet beklagar att kommissionen i december 2023 bedömde att Ungern hade uppfyllt det övergripande nödvändiga villkoret för rättsväsendets oberoende, samtidigt som de åtgärder som infördes enligt villkorlighetsförordningen bibehölls. Parlamentet understryker att denna brist på samstämmighet hämmar den demokratiska kontrollen av deras tillämpning.	21. Europaparlamentet anser att det är oklart hur villkorlighetsförordningen i praktiken samverkar med andra instrument från verktygslådan för rättsstatsprincipen, särskilt det horisontella nödvändiga villkoret för stadgan enligt förordningen om gemensamma bestämmelser och de rättsstatsrelaterade superdelmålen inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens. Parlamentet beklagar att kommissionen i december 2023 bedömde att Ungern hade uppfyllt det övergripande nödvändiga villkoret för rättsväsendets oberoende, samtidigt som de åtgärder som infördes enligt villkorlighetsförordningen bibehölls. ***Parlamentet noterar vidare att exempelvis vissa medel inte frigjordes i Polen på grund av att ett övergripande nödvändigt villkor inte hade uppfyllts eller på grund av att superdelmål inte hade uppnåtts, medan skälen för att inte tillämpa villkorlighetsförordningen inte dokumenterades.*** Parlamentet understryker att denna brist på samstämmighet hämmar den demokratiska kontrollen av deras tillämpning. ***Parlamentet upprepar sin ståndpunkt att kommissionens beslut är olagligt, såsom hävdas i parlamentets pågående talan mot kommissionen i mål***

C-225/24, särskilt på grund av överträdelsen av flera materiella bestämmelser i förordningen om gemensamma bestämmelser och kommissionens skyldighet att motivera sitt beslut samt dess maktmissbruk i form av en politisk kompromiss för Ungerns upphävande av sitt veto mot vissa brådskande beslut som krävde enhällighet i Europeiska rådet.

Ändringsförslag 42

Förslag till resolution
Punkt 23

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
23. Europaparlamentet ***varnar för att omfördelning eller förflyttning av frysta anslag till andra program eller mål skulle signalera till regeringar som inte uppfyller kraven att förluster kan återvinnas på annat håll***. Parlamentet uppmanar därför kommissionen att avvisa alla ansökningar om överföring till andra program eller prioriteringar inom samma program som skulle leda till ett kringgående av upphävanden enligt villkorlighetsförordningen. Parlamentet begär att kommissionen överlämnar den fullständiga texten till varje sådan begäran om överföring till parlamentet så att demokratisk granskning kan föregå, inte efterfölja, kommissionens beslut.	23. Europaparlamentet ***betonar att inga överföringar, ändringar av program eller omfördelningar, inbegripet åtaganden och betalningar, bör användas för att kompensera åtgärder enligt villkorlighetsförordningen eller förordningen om gemensamma bestämmelser***. Parlamentet uppmanar därför kommissionen att avvisa alla ansökningar om överföring till andra program eller prioriteringar inom samma program som skulle leda till ett kringgående av upphävanden enligt villkorlighetsförordningen ***och förordningen om gemensamma bestämmelser***. Parlamentet begär att kommissionen överlämnar den fullständiga texten till varje sådan begäran om överföring till parlamentet så att demokratisk granskning kan föregå, inte efterfölja, kommissionens beslut. ***Europaparlamentet påminner om det åtagande som kommissionen gjorde under antagandet av det reviderade sammanhållningspolitiska paketet för att säkerställa att de nya flexibilitetsmekanismerna inte kan användas för att kringgå åtgärder som antagits enligt villkorlighetsförordningen eller förordningen om gemensamma bestämmelser. Parlamentet uppmanar***

kommissionen och medlemsstaterna att fullt ut upprätthålla detta åtagande i praktiken, för att bevara den avskräckande effekten och integriteten hos ramen för villkorlighet rörande rättsstaten. Parlamentet betonar att sådana överföringar bör betraktas som otillåtna enligt lag. Parlamentet uppmanar kommissionen att säkerställa att det finns rättsliga garantier för detta, bland annat inom ramen för den fleråriga budgetramen för 2028–2034.

Ändringsförslag 43

Förslag till resolution
Punkt 23a (ny)

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
	23a. Europaparlamentet välkomnar kommissionens förslag om att stärka kopplingen mellan rekommendationerna i rapporten om rättsstatsprincipen och det ekonomiska stödet inom den fleråriga budgetramen för 2028–2034 och att generalisera, vad gäller rättsstaten, den plan om ”reformer i utbyte mot medel” som utarbetats inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens efter covid-19 enligt de nationella och regionala partnerskapsplanerna. Parlamentet betonar att utvärderingen av rättsstatens villkor och riktmärken inom den fleråriga budgetramen för 2028–2034 måste bygga på opartisk sakkunskap snarare än på politiska överenskommelser, och att detta mål måste säkerställas och skyddas i förfarandet för att genomföra denna utvärdering och dra lämpliga slutsatser av dess resultat. Parlamentet noterar i detta sammanhang att beslut som riktar sig till medlemsstaterna rörande efterlevnaden av rättsstatens principer och grundläggande rättigheter bör antas av kommissionen i egenskap av fördragens väktare snarare än av rådet, som kan vara motvilligt att vidta åtgärder som skulle få negativa konsekvenser för

medlemsstaterna. Parlamentet påpekar att förfarandet med delegerade akter möjliggör snabba åtgärder från kommissionens sida, samtidigt som parlamentet och rådet säkerställer politisk granskning.

Ändringsförslag 44

Förslag till resolution
Punkt 25

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
25. Europaparlamentet upprepar att det tar sin granskningsroll när det gäller genomförandet av villkorlighetsförordningen på stort allvar. Parlamentet erkänner att kommissionen har fullgjort sin rättsliga skyldighet att omedelbart informera parlamentet om alla åtgärder som föreslås, antas eller upphävs. Parlamentet beklagar att kommissionen endast tillhandahöll minst möjliga information, utan viktiga detaljer, och inte ens på parlamentets begäran delade den fullständiga dokumentationen. Parlamentet betonar att ett snabbt, omfattande och proaktivt informationsutbyte är avgörande för att parlamentet effektivt ska kunna utöva sitt budget- och tillsynsansvar.	25. Europaparlamentet upprepar att det tar sin granskningsroll när det gäller genomförandet av villkorlighetsförordningen på stort allvar ***och påminner om att kommissionen i enlighet med artikel 8 omedelbart ska informera parlamentet om alla åtgärder som föreslås, antas eller upphävs i enlighet med artiklarna 5, 6 och 7 i förordningen***. Parlamentet erkänner att kommissionen har fullgjort sin rättsliga skyldighet att omedelbart informera parlamentet om alla åtgärder som föreslås, antas eller upphävs. Parlamentet beklagar att kommissionen endast tillhandahöll minst möjliga information, utan viktiga detaljer, och inte ens på parlamentets begäran delade den fullständiga dokumentationen. Parlamentet betonar att ett snabbt, omfattande och proaktivt informationsutbyte är avgörande för att parlamentet effektivt ska kunna utöva sitt budget- och tillsynsansvar.

Ändringsförslag 45

Förslag till resolution
Punkt 27

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
27. Europaparlamentet uppmanar eftertryckligen kommissionen att enas om en säker kommunikationskanal för att	***utgår***

säkerställa tillgång till sådan information för de ansvariga parlamentsorganen, samtidigt som dess konfidentialitet skyddas.

Ändringsförslag 46

Förslag till resolution
Punkt 28a (ny)

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
	28a. Europaparlamentet anser mer allmänt att den interinstitutionella dialogen och det interinstitutionella samarbetet om rättsstaten på EU-nivå bör stärkas. Parlamentet beklagar att kommissionen och rådet hittills har avvisat parlamentets erbjudande om att ingå ett interinstitutionellt avtal om demokrati, rättsstaten och grundläggande rättigheter. Parlamentet bekräftar på nytt sin vilja att återuppta samtalen om ett sådant avtal.

Ändringsförslag 47

Förslag till resolution
Punkt 28b (ny)

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
	28b. Europaparlamentet påminner om att kommissionen enligt artikel 9 i villkorlighetsförordningen senast den 12 januari 2024 ska rapportera till parlamentet och rådet om förordningens tillämpning, och särskilt om de antagna åtgärdernas effektivitet. Parlamentet noterar att kommissionen i vederbörlig ordning har genomfört denna rapportering. Parlamentet uppmanar kommissionen – med tanke på att förordningen är avsedd att tillämpas utan tidsbegränsning – att lägga fram en sådan rapport en gång om året.

Ändringsförslag 48

Förslag till resolution
Punkt 29

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
29. Europaparlamentet påminner om de särskilda bestämmelserna i villkorlighetsförordningen och 2022 års riktlinjer som ålägger EU att skydda slutmottagarnas och bidragsmottagarnas legitima intressen från de ekonomiska konsekvenserna av sanktioner som åläggs deras regeringar. Parlamentet påminner särskilt om skyldigheten för de medlemsstater som omfattas av åtgärder enligt förordningen att fortsätta att fullgöra alla åtaganden gentemot slutmottagare och bidragsmottagare.	29. Europaparlamentet påminner om de särskilda bestämmelserna i villkorlighetsförordningen och 2022 års riktlinjer som ålägger EU att skydda slutmottagarnas och bidragsmottagarnas legitima intressen från de ekonomiska konsekvenserna av sanktioner som åläggs deras regeringar. ***Parlamentet uttrycker oro över att innehållandet av EU-medel skulle kunna missbrukas som ett politiskt vapen mot civilsamhället och lokala myndigheter.*** Parlamentet påminner särskilt om skyldigheten för de medlemsstater som omfattas av åtgärder enligt förordningen att fortsätta att fullgöra alla åtaganden gentemot slutmottagare och bidragsmottagare.

Ändringsförslag 49

Förslag till resolution
Punkt 30

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
30. Europaparlamentet beklagar att de planerade skyddsåtgärderna i praktiken till stor del är teoretiska, eftersom förfarandena för direktstöd eller omdirigering av medel är besvärliga och kommunikationen till slutmottagarna och bidragsmottagarna är sporadisk. Parlamentet erkänner att mer behöver göras på EU-nivå för att förbättra skyddet av slutmottagarnas och bidragsmottagarnas legitima intressen och säkerställa deras tillgång till EU-finansiering.	30. Europaparlamentet beklagar att de planerade skyddsåtgärderna i praktiken till stor del är teoretiska, eftersom förfarandena för direktstöd eller omdirigering av medel är besvärliga och kommunikationen till slutmottagarna och bidragsmottagarna är sporadisk. ***Parlamentet välkomnar att kommissionen i förslaget om den fleråriga budgetramen för 2028–2034 uttrycker sin avsikt att stärka skyddet av slutmottagare och bidragsmottagare. Parlamentet understryker dock att detta åtagande måste omvandlas till effektiva skyddsåtgärder i praktiken, och betonar att tydliga och konkreta mekanismer, med tanke på de brister som observerats i den***

nuvarande ramen, måste definieras för att säkerställa att bidragsmottagarna verkligen skyddas. Parlamentet uttrycker oro över att den föreslagna strukturen för den fleråriga budgetramen för 2028–2034 kan göra det ännu svårare att skydda slutmottagarna och stödmottagarna, eftersom det skulle ge medlemsstaternas regeringar större kontroll över förvaltningen av EU-medel. Parlamentet erkänner att mer behöver göras på EU-nivå för att förbättra skyddet av slutmottagarnas och bidragsmottagarnas legitima intressen och säkerställa deras tillgång till EU-finansiering. ***Parlamentet noterar artikel 15.4 i utkastet till NRPF-förordning, och betonar att det bör finnas en skyldighet att göra anslag som motsvarar återtaganden inom villkorlighetsordningen tillgängliga för användning under andra EU-instrument eller EU-program som genomförs genom direkt eller indirekt förvaltning, särskilt sådana som bidrar till att stödja Europas demokrati, civilsamhället, unionens värden eller kampen mot korruption, och åtminstone delvis i den medlemsstat där överträdelserna av rättsstatsprincipen skedde.***

Ändringsförslag 50

Förslag till resolution
Punkt 31

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
31. Europaparlamentet konstaterar med oro att kleptokratiska oligarkiska strukturer i vissa medlemsstater systematiskt tar över strategiskt viktiga sektorer såsom bank-, detaljhandels-, livsmedels-, apoteks-, bygg- och tekniksektorn, vilket kan utgöra en risk för skyddet av EU:s budget, till exempel när sådana strukturer ansöker om EU-medel. Parlamentet understryker vikten av att garantera lika möjligheter för alla sökande att få tillgång till både EU-finansiering och opartiska och effektiva	31. Europaparlamentet konstaterar med oro att kleptokratiska oligarkiska strukturer i vissa medlemsstater systematiskt tar över strategiskt viktiga sektorer såsom bank-, detaljhandels-, livsmedels-, apoteks-, bygg- och tekniksektorn, vilket kan utgöra en risk för skyddet av EU:s budget, till exempel när sådana strukturer ansöker om EU-medel. Parlamentet understryker vikten av att garantera lika möjligheter för alla sökande att få tillgång till både EU-finansiering och opartiska och effektiva

klagomålsmekanismer.

klagomålsmekanismer. ***Parlamentet uppmanar med kraft kommissionen att genomföra systematiska revisioner av fördelningen av EU-medel för att förhindra intressekonflikter, politisk instrumentalisering eller bristande insyn i tilldelningen av medel på nationell nivå.***

Ändringsförslag 51

Förslag till resolution
Punkt 32

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
32. Europaparlamentet anser***, på grundval av den begränsade erfarenheten, att villkorlighetssystemet har varit ett*** effektivt verktyg för att skydda EU:s ekonomiska intressen mot risker till följd av överträdelser av rättsstatsprincipen. Parlamentet insisterar ***därför*** på att systemet fortsätter att tillämpas på hela EU:s budget, inklusive resultatbaserade instrument, så att ingen post i EU:s utgifter undgår effektiv granskning av rättsstatsprincipen. Parlamentet uppmanar kommissionen att se till att villkorlighetsförordningen tillämpas konsekvent på EU:s budget, oavsett finansieringsmodell.	32. Europaparlamentet anser ***att det kan vara för tidigt att göra slutgiltiga konstateranden om hur*** effektivt ***detta*** verktyg ***är*** för att skydda EU:s ekonomiska intressen mot risker till följd av överträdelser av rättsstatsprincipen***, och betonar att det, liksom varje instrument, fortfarande kan förbättras***. Parlamentet insisterar ***dock*** på att systemet fortsätter att tillämpas på hela EU:s budget, inklusive resultatbaserade instrument, så att ingen post i EU:s utgifter undgår effektiv granskning av rättsstatsprincipen. Parlamentet uppmanar kommissionen att se till att villkorlighetsförordningen tillämpas konsekvent på EU:s budget, oavsett finansieringsmodell.

Ändringsförslag 52

Förslag till resolution
Punkt 34

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
34. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att snarast se över 2022 års riktlinjer för att mer direkt ta itu med risken för att medel avleds eller omfördelas offentliggöra en stegvis metod för hur proportionaliteten beräknas definiera vad som avses med en ”tillräckligt direkt koppling” mellan en rättsstatsöverträdelse	34. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att snarast se över 2022 års riktlinjer för att mer direkt ta itu med risken för att medel avleds eller omfördelas offentliggöra en stegvis metod som visar hur proportionaliteten***, och även de korrigerande åtgärdernas effektivitet, uppskattas eller*** beräknas, definiera vad

och en budgetrisk kräva tydligare kopplingar mellan överträdelser och vidtagna åtgärder, bland annat genom mer precisa normer för dessa överträdelser tillhandahålla tydliga lösningar och praktiska åtgärder för omvändning.

som avses med en ”tillräckligt direkt koppling” mellan en rättsstatsöverträdelse och en budgetrisk***, inbegripet praktiska exempel*** kräva tydligare kopplingar mellan överträdelser och vidtagna åtgärder, bland annat genom mer precisa normer för dessa överträdelser ***och förtydliganden av kraven på proaktiv övervakning*** tillhandahålla tydliga lösningar och praktiska åtgärder för omvändning.

Ändringsförslag 53

Förslag till resolution
Punkt 35

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
35. Europaparlamentet uppmanar i detta sammanhang kommissionen att se över sin tolkning av villkorlighetsförordningen som en sista utväg och att vara mer proaktiv i sin användning, inbegripet tillämpningen av artikel 6.4, samtidigt som proportionalitetsprincipen respekteras.	35. Europaparlamentet uppmanar i detta sammanhang kommissionen att ***närmare utveckla sin bedömning av de olika budgetmässiga villkorlighetsverktygens respektive mervärde och begränsningar,*** se över sin tolkning av villkorlighetsförordningen som en sista utväg och att vara mer proaktiv i sin användning, inbegripet tillämpningen av artikel 6.4, samtidigt som proportionalitetsprincipen respekteras.

Ändringsförslag 54

Förslag till resolution
Punkt 36

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
36. Europaparlamentet begär att kommissionen i sin proportionalitetsbedömning systematiskt beaktar konsekvenserna för de slutmottagarna, särskilt för mindre stödmottagare, såsom, men inte begränsat till, universitet, små och medelstora företag och organisationer i det civila samhället, och att beakta denna analys i det ärende som överlämnas till parlamentet enligt	36. Europaparlamentet begär att kommissionen i sin proportionalitetsbedömning systematiskt beaktar konsekvenserna för de slutmottagarna, särskilt för mindre stödmottagare, såsom, men inte begränsat till, universitet, små och medelstora företag och organisationer i det civila samhället, och att beakta denna analys i det ärende som överlämnas till parlamentet enligt artikel 8 i villkorlighetsförordningen**,**

artikel 8 i villkorlighetsförordningen.	***samtidigt som det säkerställs att de nödvändiga förändringarna faktiskt genomförs i praktiken för alla dessa aktörer och inte bara på ett teoretiskt sätt***.

Ändringsförslag 55

Förslag till resolution
Punkt 37

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
37. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att se över hur den på ett effektivt sätt kan fullgöra sin skyldighet att skydda slutmottagarnas och bidragsmottagarnas legitima ekonomiska intressen, särskilt de som drabbas av konsekvenserna av brister gällande rättsstatsprincipen, bland annat genom att se till att de relevanta bestämmelserna i villkorlighetsförordningen efterlevs när det gäller medlemsstaternas betalningsskyldigheter. Parlamentet betonar att alla åtgärder som vidtas för att säkerställa att legitima slutmottagare och bidragsmottagare kan fortsätta att få tillgång till EU-finansiering inte bör försvaga tillämpningen av villkorlighetsförordningen. Parlamentet förväntar sig att delta fullt ut i denna process.	37. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att se över hur den på ett effektivt sätt kan fullgöra sin skyldighet att skydda slutmottagarnas och bidragsmottagarnas legitima ekonomiska intressen, särskilt de som drabbas av konsekvenserna av brister gällande rättsstatsprincipen, bland annat genom att se till att de relevanta bestämmelserna i villkorlighetsförordningen efterlevs när det gäller medlemsstaternas betalningsskyldigheter. ***Parlamentet uppmanar kommissionen att hitta sätt att föra de berörda medlen under direkt förvaltning eller göra dem tillgängliga inom ramen för andra EU-instrument eller EU-program som genomförs under direkt förvaltning eller indirekt förvaltning, och att under alla omständigheter se till att lokala myndigheter, civilsamhällesorganisationer och små och medelstora företag inte drabbas av konsekvenserna av innehållna medel på grund av deras nationella regerings åtgärder, och att, om den drar slutsatsen att detta alternativ inte är genomförbart, tydligt förklara skälen till denna slutsats.*** Parlamentet betonar att alla åtgärder som vidtas för att säkerställa att legitima slutmottagare och bidragsmottagare kan fortsätta att få tillgång till EU-finansiering inte bör försvaga tillämpningen av villkorlighetsförordningen. Parlamentet förväntar sig att delta fullt ut i denna process.

Ändringsförslag 56

Förslag till resolution
Punkt 38

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
38. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att göra systematiska korshänvisningar mellan överträdelseförfaranden och åtgärder som antagits i enlighet med artikel 6 i budgetförordningen ***och pågående granskningar av villkor***, så att medlemsstaterna inte kan utnyttja processuella silon och att EU:s ekonomiska intressen skyddas, oavsett vilket rättsligt instrument som används.	38. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att göra systematiska korshänvisningar mellan överträdelseförfaranden och åtgärder som antagits i enlighet med artikel 6 i budgetförordningen ***samt villkorlighetsförordningen, förordningen om gemensamma bestämmelser, förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens och den framtida villkorlighetsordningen inom den fleråriga budgetramen för 2028–2034, liksom andra relevanta verktyg***, så att medlemsstaterna inte kan utnyttja processuella silon och att EU:s ekonomiska intressen skyddas, oavsett vilket rättsligt instrument som används.

Ändringsförslag 57

Förslag till resolution
Punkt 39

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
39. Europaparlamentet anser att korrigerande åtgärder bör åtföljas av skyddsåtgärder för att i förekommande fall förhindra att liknande situationer uppstår i framtiden.	39. Europaparlamentet anser att korrigerande åtgärder bör åtföljas av skyddsåtgärder för att i förekommande fall förhindra att liknande situationer ***eller ytterligare tillbakagångar när det gäller rättsstaten*** uppstår i framtiden.

Ändringsförslag 58

Förslag till resolution
Punkt 40

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*

40. Europaparlamentet förväntar sig att kommissionen vidtar konkreta åtgärder för att stärka kopplingarna mellan rekommendationerna i sina årliga rapporter om rättsstatsprincipen och det finansiella stödet från EU:s budget, i enlighet med vad som anges i 2024 års uppdragsbeskrivning till kommissionsledamöterna med ansvar för budget och rättsstatsprincipen. Parlamentet uppmanar kommissionen att omsätta de landsspecifika rekommendationerna i sina årliga rapporter om rättsstatsprincipen i konkreta delmål som systematiskt ska följas av medlemsstaterna och, i förekommande fall, tjäna som bevis för att motivera aktiveringen av villkorlighetsförordningen.	40. Europaparlamentet förväntar sig att kommissionen vidtar konkreta åtgärder för att stärka kopplingarna mellan rekommendationerna i sina årliga rapporter om rättsstatsprincipen och det finansiella stödet från EU:s budget, i enlighet med vad som anges i 2024 års uppdragsbeskrivning till kommissionsledamöterna med ansvar för budget och rättsstatsprincipen. Parlamentet uppmanar kommissionen att omsätta de landsspecifika rekommendationerna i sina årliga rapporter om rättsstatsprincipen i konkreta delmål som systematiskt ska följas av medlemsstaterna och, i förekommande fall, tjäna som bevis för att motivera aktiveringen av villkorlighetsförordningen ***och andra verktyg. Parlamentet understryker att sådana delmål bör åtföljas av tydliga tidsfrister och efterlyser utarbetandet av motsvarande indikatorer***.

Ändringsförslag 59

Förslag till resolution
Punkt 41

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
41. Europaparlamentet betonar att den årliga rapporten om rättsstatsprincipen för närvarande är uppbyggd kring fyra pelare, nämligen domstolsväsendet, regelverket för korruptionsbekämpning, mediernas mångfald och andra institutionella frågor som rör kontroller och motvikter. Parlamentet ***erkänner*** att en dimension av den inre marknaden har inkluderats i 2025 års rapport om rättsstatsprincipen för att ta itu med rättsstatsfrågor som påverkar företag och arbetstagare. Parlamentet betonar att ett fungerande domstolsväsende, ett starkt regelverk för korruptionsbekämpning, mediernas mångfald, adekvata kontrollmekanismer ***och*** en fungerande inre marknad ***är intimt förknippade med rättsstatsprincipen***.	41. Europaparlamentet betonar att den årliga rapporten om rättsstatsprincipen för närvarande är uppbyggd kring fyra pelare, nämligen domstolsväsendet, regelverket för korruptionsbekämpning, mediernas mångfald och andra institutionella frågor som rör kontroller och motvikter. Parlamentet ***välkomnar*** att en dimension av den inre marknaden har inkluderats i 2025 års rapport om rättsstatsprincipen för att ta itu med rättsstatsfrågor som påverkar företag och arbetstagare. Parlamentet betonar att ett fungerande domstolsväsende, ett starkt regelverk för korruptionsbekämpning, mediernas mångfald, adekvata kontrollmekanismer ***är förutsättningar för*** en fungerande inre marknad. ***Parlamentet betonar att dessa pelare kompletteras med underordnade***

pelare som bör vidareutvecklas vid behov.

Ändringsförslag 60

Förslag till resolution
Punkt 41a (ny)

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
	41a. Europaparlamentet betonar att den årliga rapporten om rättsstatsprincipen, och i synnerhet rekommendationerna däri, bör utformas på ett sådant sätt att de är fullt funktionella och direkt användbara för att avgöra huruvida det är motiverat att aktivera villkorlighetsförordningen. Parlamentet uppmanar vidare kommissionen att klargöra den tröskel vid vilken brister som identifierats i rapporten, och motsvarande rekommendationer, anses vara tillräckligt allvarliga för att motivera användningen av ett finansieringsinstrument såsom villkorlighetsförordningen.

Ändringsförslag 61

Förslag till resolution
Punkt 42

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
42. Europaparlamentet konstaterar att systematiska överträdelser av rättsstatsprincipen, som identifierats inom ramen för den årliga rapporten om rättsstatsprincipen och som har en tillräckligt direkt koppling till skyddet av EU:s budget, bör leda till att villkorlighetsmekanismen aktiveras, särskilt i fall som rör överträdelser, manipulation eller favorisering i anbudsinfordringar och ansökningar som rör EU-finansiering, samt administrativa trakasserier som bryter mot likabehandlingen av lokala och regionala myndigheter, företag eller andra	42. Europaparlamentet konstaterar att systematiska överträdelser av rättsstatsprincipen, som identifierats inom ramen för den årliga rapporten om rättsstatsprincipen och som har en tillräckligt direkt koppling till skyddet av EU:s budget, bör leda till att villkorlighetsmekanismen aktiveras, särskilt i fall som rör ***systemiska kränkningar av domstolsväsendets oberoende, en ineffektiv ram för korruptionsbekämpning, inbegripet politiskt inflytande på en allmän åklagares avdelningar eller på högre revisionsorgan, avsaknad av***

slutmottagare och bidragsmottagare och deras tillgång till EU-medel.	***genomförande av domar eller*** överträdelser, manipulation eller favorisering i anbudsinfordringar och ansökningar som rör EU-finansiering, samt administrativa trakasserier som bryter mot likabehandlingen av lokala och regionala myndigheter, företag eller andra slutmottagare och bidragsmottagare och deras tillgång till EU-medel.

Ändringsförslag 62

Förslag till resolution
Punkt 44

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
44. Europaparlamentet insisterar på att parlamentets kontrollbefogenheter ska skyddas genom att det ges befogenhet att övervaka att villkorssystemet tillämpas på ett konsekvent sätt, så att politisk instrumentalisering eller bristande insyn förhindras. Parlamentet uppmanar kommissionen att översända en konsoliderad årlig inventering av alla villkorsrelaterade beslut till parlamentet inom ramen för det årliga budgetförfarandet.	44. Europaparlamentet insisterar på att parlamentets kontrollbefogenheter ska skyddas genom att det ges befogenhet att övervaka att villkorssystemet tillämpas på ett konsekvent sätt ***med nuvarande och framtida verktyg***, så att politisk instrumentalisering eller bristande insyn förhindras. Parlamentet uppmanar kommissionen att översända en konsoliderad årlig inventering av alla villkorsrelaterade beslut till parlamentet inom ramen för det årliga budgetförfarandet.

Ändringsförslag 63

Förslag till resolution
Punkt 45a (ny)

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
	45a. Europaparlamentet uppmanar eftertryckligen kommissionen att komma överens om en säker kommunikationskanal med parlamentets ansvariga organ för att säkerställa fullständig tillgång till dokumentation, inbegripet den fullständiga texten till skriftliga meddelanden och utbytet mellan kommissionens avdelningar och den berörda medlemsstaten, i rätt tid och på

ett heltäckande och proaktivt sätt, samtidigt som dess konfidentialitet skyddas.

Ändringsförslag 64

Förslag till resolution
Punkt 46

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
46. Europaparlamentet uppmanar rådet att hålla processen faktabaserad och objektiv och att hålla sig så nära kommissionens förslag som möjligt. Parlamentet uppmanar dessutom rådet att inte förvandla processen som leder till antagandet av åtgärder till ett ***förhandlingskort***.	46. Europaparlamentet uppmanar rådet att hålla processen faktabaserad och objektiv och att hålla sig så nära kommissionens förslag som möjligt***, och om det avviker från dem, att lämna tillräcklig motivering för detta***. Parlamentet uppmanar dessutom rådet att inte förvandla processen som leder till antagandet av åtgärder till ***en politiskt förhandling, vilket skulle göra det möjligt för en medlemsstat som omfattas av denna process att utnyttja sin vetorätt över brådskande beslut som kräver enhällighet i Europeiska rådet***. ***Parlamentet anser att det enligt den nuvarande förordningen bör vara möjligt att anta nya åtgärder för skydd av unionens budget på ett förenklat sätt inom samma förfarande, om situationen som ledde till antagandet av tidigare åtgärder inte har åtgärdats eller har försämrats, samtidigt som det säkerställs att samma materiella kriterier och skyddsåtgärder fortsätter att tillämpas.***

Ändringsförslag 65

Förslag till resolution
Punkt 47

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
47. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att inrätta en interaktiv portal som skulle göra det möjligt för medborgare, slutmottagare och bidragsmottagare samt ekonomiska aktörer	47. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att inrätta en interaktiv portal som skulle göra det möjligt för medborgare***, civilsamhällesorganisationer***, slutmottagare och bidragsmottagare samt

att följa hela livscykeln för villkorlighetsärenden från anmälan till slutligt upphävande av åtgärder, i syfte att öka öppenheten och förhindra felaktig information. Parlamentet uppmanar i detta avseende kommissionen att offentliggöra faktablad med alla framtida åtgärder enligt villkorlighetsförordningen och ange typ och bedömning av överträdelser, inverkan på EU:s budget och, i förekommande fall, de föreslagna åtgärdernas proportionalitet. Parlamentet uppmanar kommissionen att se till att relevant information sprids till berörda slutmottagare och bidragsmottagare och till allmänheten.

ekonomiska aktörer att följa hela livscykeln för villkorlighetsärenden från anmälan till slutligt upphävande av åtgärder, i syfte att öka öppenheten och förhindra felaktig information. Parlamentet uppmanar i detta avseende kommissionen att offentliggöra faktablad med alla framtida åtgärder enligt villkorlighetsförordningen och ange typ och bedömning av överträdelser, inverkan på EU:s budget och, i förekommande fall, de föreslagna åtgärdernas proportionalitet. Parlamentet uppmanar kommissionen att se till att relevant information sprids till berörda slutmottagare och bidragsmottagare och till allmänheten.

Ändringsförslag 66

Förslag till resolution
Punkt 49

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
49. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att stärka ***sin*** utredningskapacitet genom att inrätta en stående förteckning över sakkunniga som kan bedöma komplexa överträdelser av rättsstatsprincipen och därigenom säkerställa snabbare, tekniskt robusta beslut, samt att utveckla ett it-system som gör det möjligt att upptäcka mönster eller likheter i mottagna rapporter.	49. ***Europaparlamentet anser att kommissionen ännu inte fullt ut har utvecklat den administrativa kapacitet som krävs för att genomföra förordningen. Parlamentet betonar att EU-institutionerna måste säkerställa att kommissionen har lämpliga medel för att på ett effektivt sätt se till att den efterlevs. Parlamentet*** uppmanar ***därför*** kommissionen att ***anslå lämpliga personalresurser för säkerställandet av förordningens efterlevnad och att*** stärka ***kommissionens*** utredningskapacitet genom att inrätta en stående förteckning över sakkunniga som kan bedöma komplexa överträdelser av rättsstatsprincipen och därigenom säkerställa snabbare, tekniskt robusta beslut, samt att utveckla ett IT-system som gör det möjligt att upptäcka mönster eller likheter i mottagna rapporter. ***Parlamentet understryker behovet av ett nära och strukturerat samarbete mellan de berörda generaldirektoraten inom kommissionen, särskilt generaldirektoratet för budget och***

generaldirektoratet för rättsliga frågor och konsumentfrågor, för att säkerställa samstämmighet och komplementaritet vid tillämpningen av förordningen.

Ändringsförslag 67

Förslag till resolution
Punkt 51a (ny)

Förslag till resolution	*Ändringsförslag*
	51a. Europaparlamentet upprepar sitt förslag om att inrätta en EU-mekanism för demokrati, rättsstatlighet och grundläggande rättigheter, som bygger på parlamentets förslag från 2020. Parlamentet understryker att denna mekanism bör styras av ett interinstitutionellt avtal mellan parlamentet, kommissionen och rådet, bestående av en årlig övervakningscykel för EU:s värden som omfattar alla aspekter av artikel 2 i EU-fördraget, som tillämpas likvärdigt, objektivt och rättvist på alla medlemsstater och EU-kandidatländer, med stöd av en panel av oberoende experter som utarbetar rekommendationer och kopplar dem till budgetverktyg och andra verkställighetsverktyg, och som ökar parlamentets tillsyn. Parlamentet understryker att den verktygslåda för rättsstatsprincipen som EU har tillgång till har utökats avsevärt, men att alla EU-institutioner måste tillämpa den på ett sammanhängande och konsekvent sätt för att den ska vara ändamålsenlig. Parlamentet betonar behovet att under tiden fastställa en europeisk planeringstermin för rättsstatsprincipen, med en tydlig struktur som innefattar fasta delmål och aktiva bidrag från alla EU-institutioner. Parlamentet understryker att denna europeiska planeringstermin för rättsstatsprincipen, även om den inledningsvis var inriktad på rättsstatsprincipen, bör utformas på ett sätt som gör det möjligt att gradvis utvidga

den till att omfatta alla de värden som fastställs i artikel 2 i EU-fördraget, för att säkerställa en övergripande och enhetlig strategi för skyddet av EU:s värden. Parlamentet betonar att denna årliga cykel måste bygga på gedigna, objektiva indikatorer och tydliggöra att överträdelser av rättsstatsprincipen aldrig är obetydliga, och att varje oroande resultat bör leda till verkliga konsekvenser, motsvarande den europeiska planeringstermin som tillämpas på området offentliga finanser.

BILAGA: FÖRKLARING OM SYNPUNKTER

Ordföranden i egenskap av föredragande förklarar på eget ansvar att han i sitt yttrande inte har inkluderat några synpunkter från någon företrädare för intressegrupper som omfattas av tillämpningsområdet för det interinstitutionella avtalet om ett obligatoriskt öppenhetsregister[1] eller någon företrädare för offentliga myndigheter i tredjeländer, inbegripet deras diplomatiska beskickningar och ambassader, som ska förtecknas i denna bilaga i enlighet med artikel 8 i bilaga I till arbetsordningen.

[1] Interinstitutionellt avtal av den 20 maj 2021 mellan Europaparlamentet, Europeiska unionens råd och Europeiska kommissionen om ett obligatoriskt öppenhetsregister (EUT L 207, 11.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

INFORMATION OM ANTAGANDET I DET RÅDGIVANDE UTSKOTTET

Antagande	5.11.2025
Slutomröstning: resultat	+ : 52 - : 21 0 : 1
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Abir Al-Sahlani, Giuseppe Antoci, Jaume Asens Llodrà, Malik Azmani, Pernando Barrena Arza, Nicolas Bay, Ioan-Rareş Bogdan, Krzysztof Brejza, Saskia Bricmont, Jorge Buxadé Villalba, Jaroslav Bžoch, Mélissa Camara, Susanna Ceccardi, Caterina Chinnici, Alessandro Ciriani, Paulo Cunha, Lena Düpont, Marieke Ehlers, Estrella Galán, Raquel García Hermida-Van Der Walle, Evin Incir, Paolo Inselvini, Marina Kaljurand, Mariusz Kamiński, Assita Kanko, Fabienne Keller, Mary Khan, Moritz Körner, András László, Murielle Laurent, Fabrice Leggeri, Jeroen Lenaers, Erik Marquardt, Michael McNamara, Ana Catarina Mendes, Verena Mertens, Nadine Morano, Matjaž Nemec, Ana Miguel Pedro, Emil Radev, Ilaria Salis, Birgit Sippel, Petra Steger, Cecilia Strada, Tineke Strik, Tomas Tobé, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Kristian Vigenin, Charlie Weimers, Sophie Wilmès, Alessandro Zan, Javier Zarzalejos
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Anja Arndt, Konstantinos Arvanitis, David Casa, Kinga Gál, Geadis Geadi, Nikola Minchev, Dolors Montserrat, Javier Moreno Sánchez, Leoluca Orlando, Maria Walsh, Maciej Wąsik
Slutomröstning: närvarande ledamöter (art. 216.7 i arbetsordningen)	Isabel Benjumea Benjumea, Robert Biedroń, Henrik Dahl, Elisabetta Gualmini, Martine Kemp, Stefan Köhler, Judita Laššáková, Miriam Lexmann, André Rodrigues, Marjan Šarec

SLUTOMRÖSTNING MED NAMNUPPROP I DET RÅDGIVANDE UTSKOTTET

52	+
PPE	Benjumea Benjumea Isabel, Bogdan Ioan-Rares, Brejza Krzysztof, Casa David, Chinnici Caterina, Cunha Paulo, Dahl Henrik, Düpont Lena, Kemp Martine, Köhler Stefan, Lenaers Jeroen, Mertens Verena, Montserrat Dolors, Morano Nadine, Pedro Ana Miguel, Radev Emil, Tobé Tomas, Walsh Maria, Zarzalejos Javier
Renew	Al-Sahlani Abir, Azmani Malik, García Hermida-Van Der Walle Raquel, Keller Fabienne, Körner Moritz, McNamara Michael, Minchev Nikola, Sarec Marjan, Wilmès Sophie
S&D	Biedron Robert, Gualmini Elisabetta, Incir Evin, Kaljurand Marina, Laurent Murielle, Mendes Ana Catarina, Moreno Sánchez Javier, Nemec Matjaz, Rodrigues André, Sippel Birgit, Strada Cecilia, Vigenin Kristian, Zan Alessandro
The Left	Antoci Giuseppe, Arvanitis Konstantinos, Barrena Arza Pernando, Galán Estrella, Salis Ilaria
Verts/ALE	Asens Llodrà Jaume, Bricmont Saskia, Camara Mélissa, Marquardt Erik, Orlando Leoluca, Strik Tineke

21	-
ECR	Bay Nicolas, Ciriani Alessandro, Geadi Geadis, Inselvini Paolo, Kaminski Mariusz, Kanko Assita, Wasik Maciej, Weimers Charlie
ESN	Arndt Anja, Khan Mary, Uhrík Milan
NI	Lassáková Judita
PfE	Buxadé Villalba Jorge, Bzoch Jaroslav, Ceccardi Susanna, Ehlers Marieke, Gál Kinga, László András, Leggeri Fabrice, Steger Petra, Vandendriessche Tom

1	0
PPE	Lexmann Miriam

Teckenförklaring:
+ : Ja-röster
- : Nej-röster
0 : Nedlagda röster